

KÜRT MESELESİ

YENİ BİR DEMOKRATİKLEŞME

SÜRECİNİN TEMEL UNSURLARI

1. Yeni Bir Zihniyet: Kürt Meselesini ortaya çıkaran anti-demokratik zihniyet ve politikalar, birçok medeniyete ev sahipliği yapan bu toprakların mayasına da asırlarca bir arada yaşamış milletimizin tarihsel hafızasına da yabancıdır. Yaşanan ağır travmaların etkisiyle geçen yüzyılın başında hayata geçirilen tektipleştirici, ayrımcı ve güvenlikçi otoriter paradigma, yüzyıl sonra bugün bile yüzleşmek ve çözmek zorunda olduğumuz pek çok maliyet üretmiştir. Cumhuriyetimiz 100. yılına girerken bir asır öncesine giden sorun başlıkları daha fazla varlığını sürdüremez. Kürt Meselesi başta olmak üzere tüm meselelerimizin çözümü için küresel, bölgesel ve ulusal düzlemde yaşanan köklü dönüşümü hesaba katan yeni bir zihniyet inşasına ihtiyaç bulunmaktadır. Geçmişteki hatalarla yüzleşerek, tecrübelerden dersler çıkararak yeni bir sayfa açmak, yeni bir süreç başlatmak zorundayız. Bu süreç, bütün vatandaşlarımızın her anlamda eşitliğini tesis ederek toplumsal barışımızı ve ortak aidiyetimizi güçlendirecek tam demokratik bir Türkiye inşa etmeyi öngörmektedir.

2. Ortak ve Yerli Bir Yaklaşım: Sorunlarımızın çözümü için ülkemizin bütün farklılıklarından süzülen ortak ve yerli bir dile ihtiyacımız bulunmaktadır. Çözümü başka başkentlerde, başka modellerde aramak yerine insanlığın tecrübesinden yararlanan ama kendi dinamiklerimizi esas alan bize özgü bir çözüm geliştirmek zorundayız. Bu çerçevede, yeni bir sürecin en asli niteliği bir bütün olarak bu ülkenin birikimlerine dayanması ve yerli dinamiklerin ürünü olmasıdır.

3. Sivil, Özgürlükçü ve Kapsayıcı Anayasa: Tam demokratik bir Türkiye inşa etmenin ana omurgası insan hak ve özgürlüklerine dayanan özgürlükçü yeni bir anayasadır. Devleti öncelikli görüp insanı ikinci plana iten, farklılıklarımızı tehdit görüp tektipleştirici bir model dayatan 12 Eylül Anayasası vakit kaybedilmeden tedavülden kaldırılmalı, sivil, özgürlükçü, kapsayıcı yeni bir anayasa hazırlanmalıdır. Bu anayasanın yaslanacağı siyasal düzen insan hak ve özgürlüklerine dayalı kapsayıcı demokrasidir. Türkiye yeni yüzyıla muhtevası itibarıyla tüm toplumu kapsayan, oluşum süreci itibarıyla bütün toplum kesimlerinin katılımı ile oluşan yeni bir anayasal zemin üzerinde girmelidir.

4. Düşünce ve İfade Özgürlüğü: Türkiye'yi tam demokrasi hedefine ulaştıracak, halkımızın huzur ve refahını artıracak yeni toplumsal sözleşmenin ruhunu eksiksiz bir düşünce ve ifade özgürlüğü oluşturmaktadır. Düşünce özgürlüğünün olmadığı bir ortamda insanların sorunları tespit edebilmesi, sorunların tarafları arasında diyalog kurabilmesi ve empati yapması beklenemez. Hukuk sistemi düşünce ve ifade özgürlüğünü korumayı ve sürdürmeyi esas alarak yeniden düzenlenmeli, sivil toplum ve akademinin hukuksal açıdan özerklik ve özgürlüğü garanti altına alınmalıdır.

5. İmtiyaza ve Ayrımcılığa Dayanmayan Eşit Vatandaşlık: Etnik kökenimiz, dini, mezhebi ve siyasi inancımız ne olursa olsun hepimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin onurlu eşit vatandaşlarıyız. Benimsediğimiz ilke eşit vatandaşlık ilkesidir. Kimse özel bir imtiyaz ve ayrıcalığa sahip olmadığı gibi hiç kimse ayrımcılığa da tabi tutulamaz. Çoğulculuk katlanılması gereken bir külfet değil, aksine savunulması gereken temel bir yapı taşıdır. Siyasi temsilde temel ilke toplumsal çeşitliliğin temsili, bürokratik atamada temel kriter, ehliyet ve liyakat olmalıdır.

6. Kapsayıcı Muhataplık: Kürt Meselesinin muhatabı bütün vatandaşlarımız, siyasi partilerimiz ve bütün unsurlarıyla sivil toplumdur. Kürt meselesi tüm tarafların karşılıklı güvensizliği değil, güveni üzerine oturtulmak zorundadır. Türkiye'de Kürt meselesi tek bir siyasi partinin değil her siyasi partinin öncelikli gündemlerinden birisi olmalıdır. Kürt vatandaşlarımızın görünen ve görünmeyen, ifade edilen veya edilmeyen siyasi, toplumsal, ekonomik, kültürel ve hukuki hiçbir engelle muhatap olmadığı tam demokratik Türkiye inşa etmekten başka bir çözüm yoktur.

7. Anadilin Eğitimde ve Sosyal Hayatta Kullanımı: Anadilin öğretilmesi, eğitimde ve sosyal hayatta kullanılması en temel ve doğal insan hakkıdır. Kimse anadilini seçemeyeceği gibi kimse da başkasının anadiline yasak getiremez. Ortak resmi dilimiz olan Türkçe'nin yanısıra herkes kendi ana dilini öğrenme ve bireysel ve toplumsal yaşamda kullanma hakkına sahiptir. Bu temel ilke çerçevesinde, devlet gerekli düzenlemeleri yapmakla yükümlüdür.

Bu bağlamda, ülkenin asli dillerinden olan Kürtçe'ye yabancı veya bilinmeyen dil muamelesi yapılması kabul edilemez. Resmi dilimiz Türkçe olmakla birlikte Kürtçenin kamusal hizmet alanlarında kullanılması Kürt vatandaşlarımızın aidiyet bilincini güçlendirilmesi bağlamında ayrıştırıcı değil birleştirici bir etki yapacaktır. Kamusal alanda, devletin ve yerel yönetimlerin sunduğu tüm hizmetlerde Kürtçenin de kullanılmasının önündeki ideolojik ve yasal engellerin kaldırılması şarttır.

8. Demokratik Yerel Yönetimler: İşlevsel ve demokratik bir yerel yönetimler sistemi için başta Anayasanın 127. maddesi olmak üzere merkezi yönetimin yerel yönetimler üzerindeki baskıcı uygulamalarına izin veren tüm yasal düzenlemeler

ilga edilmelidir. Yerel yönetimler demokratik bir hukuk sistemi ve vatandaşlar karşısında sorumlu kılınmalıdır. Bu bağlamda seçilenler üzerinde açık bir vesayet niteliği taşıyan KCK uygulamasına da demokratik hukuk devleti ile çelişen kayyum uygulamasına da karşıyız. Seçilmiş belediye başkanlarının yargı kararı olmaksızın görevden el çektilmesi kabul edilemez. Ayrıca, görevden alınan belediye başkanının yerine İçişleri Bakanının inisiyatifiyle kayyum atanması da milli iradenin tecellisini engellemektedir. Bu çerçevede, mahkeme kararına istinaden görevden alınan seçilmiş belediye başkanının yerine yine seçimle oluşturulmuş belediye meclis üyelerinden birinin seçilmesi teminat altına alınmalıdır.

9. Sınır Ötesindeki Kürtler: Türkiye, sınırları dışındaki tüm tarihdaş ve soydaşlarla farkındalık ve sorumluluk ilkeleri ışığında ilişki içinde olmayı ve bölgeye onlarla birlikte oluşturulan bir vizyon çerçevesinden bakmayı temel bir ilke olarak ilan etmelidir. Biz, doğal tarihdaş ve soydaş olarak gördüğümüz komşu ülkelerdeki Kürtlere bu genel ilke çerçevesinde bakıyoruz. Sınır ötesinde yaşayan Kürtlerin geleceği ne emperyalist güçlerin ne de terör örgütlerinin insafına terk edilemez. Türkiye olarak sorumluluğumuz ve görevimiz, sınırlarımızın dışındaki Kürtleri tehdit olarak görmek yerine bütün diğer soydaşlarımız gibi Kürtlerin de buldukları ülkenin onurlu ve eşit vatandaşları olmalarına katkı sunmaktır. Komşu ülkelerin toprak bütünlüğüne saygı çerçevesinde gerçekleşecek böylesi bir katkı bu ülkelerle aramızdaki barışçıl ilişkileri güçlendirecektir.

10. Yeni Bir Sosyo-Ekonomik Kalkınma Stratejisi: Son dönemde derinleşen ekonomik kriz özellikle genç kitlelerin bölgeden koparak sadece büyük şehirlere değil fırsat buldukları anda yurtdışına göç etmeleri sonucunu doğurmaktadır. Bereketli Fırat ve Dicle havzalarında tarım ve hayvancılığın bitme noktasına gelmesi, niteliksiz akademik kadrolarla kurulan üniversitelerden mezun olan gençlerin hayat standardı beklentileri ile işsizlik arasındaki derin uçurumun yol açtığı umutsuzluk, seksenli ve doksanlar yıllarda terör ve güvenlik sorunlarının neden olduğu göçlere benzer bir iç ve dış göç dalgası yaratmaktadır.

Bu kaygı verici gelişmeye karşı özellikle genç ve kadın istihdamını önceleyen kapsamlı bir sosyo-ekonomik kalkınma programı uygulamaya konmalıdır. Tarım ve hayvancılık alanında genç çiftçi destekleri, üniversitelerin nitelikli bilimsel yatırımlarla ciddi bir bölgesel teknoloji merkezi haline getirilmesi, bölgenin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu sektörlerde üretim üsleri kurulması, bölgenin çevre ülkelerle ihracat kapasitesinin artırılması gibi önceliklere dayanan yeni ve kapsamlı bir dönüşüm stratejisi hayata geçirilmelidir.

